

Referat

Referat af møde i:

Etisk Råd

Dato for møde:

20-11-17

For referat:

Gurli Petersen

Dato for udarbejdelse:

7-12-17

Deltagere:

Brian Errebo-Jensen, Lis Jensen, Jens Olesen, Maria Rothgart, Sune Frølund, Marlene Juul Houmann, Helle Gerbild.

Afbud:

Ingen

1. Velkomst og siden sidst, orientering ved Brian

Brian bød velkommen. Det er længe siden, at rådet har holdt møde. Vigtigt af hensyn til kontinuitet i rådets arbejde mv., at der bliver afholdt minimum 3 møder om året.

Brian orienterede om ny arbejdsmarkedsmodel, som repræsentantskabet på et ekstraordinært repræsentantskabsmøde den 25.11.2017 skal tage stilling til.

Et kommende emne for etisk råd bliver psykisk arbejdsmiljø, -som p.b.a. stor undersøgelse i regi af FTF-, skal vise, hvor pressede vi er ude på arbejdspladserne, og hvilke implikationer det har på vores arbejdsmiljø og energi på arbejdet.

På seneste lederkonference blev der holdt foredrag om disruption, herunder hvilke implikationer de tekniske løsninger har på arbejdsmiljø og den måde fysioterapeuter arbejder på.

Statusnotat om etisk råds arbejde med fysioterapeuters selvforståelse er afleveret til hovedbestyrelsen.

Helle orienterede om, at hun er startet som ph.d. studerende ved Forskningsenheden for almen praksis i Odense. Specialet er urininkontinens og implementering af nationale kliniske retningslinjer.

Jens har skrevet indlæg til Fysioterapeuten om specialiseret genoptræning, som bliver bragt i kommende blad.

2. Situeret læring, evidens og dannelse

Sune holdt oplæg om situeret læring, evidens og dannelse.

Situeret læring

Situeret læring er en form for praksislæring eller mesterlæring. Modsat skolastisk læring, hvor en lærer står ved katederet.

Hvordan kan det lade sig gøre at lære noget i en situation, hvor der ikke er læring ved en lærer? Det er blandt andet overførsel af tavs læring. Viden overføres i en kontekst i social praksis. Situeret læring er udbredt i Danmark, modsat i andre lande.

Viden opstår i praksis i et socialt fællesskab og læring går sammen med socialisering.

Skræddervirksomhed som eksempel på læringsituation, hvor skrædderne ikke bare lære lærlingen at sy, men også om professionen, status som skrædder mv.

Den klassiske viden er bundet op på, at du kender reglerne. Men eks. at kunne cykle, gælder reglerne ikke alene. Al viden er ikke formuleret i udsagn.

I situeret læring taler man typisk om læring i organisation og ikke på individniveau.

Hvordan uddanner man lærlingene til også at være kritiske overfor deres fag? Det tillades måske ikke, at der er innovation i mesterlæring. Lærlingene lærte ikke at være kritiske.

Drøftelse af lærlinge/praktik for fysioterapeuter, herunder eventuel mulighed for turnusordning efter endt uddannelse.

Flere arbejdssteder har ordninger om læring af teori til praksis i det første år som fysioterapeut.

Fundamental teorividen hos den nyuddannede giver overskud til anden tilgang til borgerne.

Megen koncepttankegang hos den nyuddannede. Der er megen tryghed i opskrifter og jo mere basisviden teoretisk og praktisk man har, jo bedre kan man reflektere praktisk (dømmekraft og sund fornuft).

Evidensbegrebet

Evidensbegrebet (opstået fra ca. 1990) kommer fra medicinen og kan blive problematisk, når det bliver overført til andre discipliner/professioner.

Forfatterne Søren Christensen og John Krejsler foreslår, at udvide begrebet evidens. At der mht. evidens sondres mellem evidens- baseret eller evidens-informeret.

Evidensbaseret viden fortæller sandheden, mens evidensinformeret er ikke

sandheden, med vidner om, at man arbejder efter best practice.

De forslår, at hver eneste profession skal tilrette evidensbegrebet til sin egen profession, så den fornuftigt passer til professionen.

Fysioterapi er relation og derfor ikke altid målbart - og derfor falder det udenfor evidensbegrebet, som det kendes.

Evidens er også politisk bestemt og kan anvendes til økonomisk styring.

Dannelse

Klassisk dannelsesbegreb, -oprindeligt fra Tyskland-, som retter sig mod humanistiske fag og adskiller sig fra nyttefag (fysik, kemi, medicin o.a.). Praktikere er udeladt fra dannelse. Ørsted stod for kobling af klassiske dannelsesfag og nyttefagene.

Da kompetencefagene opstod i 90'erne, forsvandt dannelsesbegrebet i den danske skole.

Men dannelsesbegrebet integreres i oplæring af kompetencer i.o.m, at man ændrer sig, når man lærer, man får identitet og ændret identitet.

Det tager tid i læreprocesserne og derfor spærrer for effektiviteten- at oplære til at virke og arbejde- i samfundet.

Drøftelse af at et er vigtigt at fastholde dannelsen i uddannelsen til fysioterapeut.

3. Risikobaserede tilsyn og reaktive tilsyn- orientering

Gurli orienterede om Styrelsen for Patientsikkerhed aktuelle tilsyn på klinikkerne.

Der er fra styrelsen særligt fokus på fysioterapeuter i forlængelse af sager om pneumothorax ifm. akupunkturbehandling.

4. Autorisation og fysioterapeuters selvforståelse

Danske Fysioterapeuters hovedbestyrelse har bedt om, at etisk råd skal have særligt fokus på autorisation og hvilken betydning autorisationen har for fysioterapeuters selvforståelse og identitet. Dette punkt har derfor været, og er fortsat, fast punkt på dagsorden.

På dette møde tog temaet om autorisation afsæt i en eventuel vejledning til Danske Fysioterapeuters etiske retningslinjer.

Rådet drøftede en eventuel vejledning til de etiske retningslinjer, men fandt ikke at en vejledning er den bedste måde at bringe budskabet på.

Rådet foreslog, at indledningen og efterskriften til fysioterapeuternes etiske retningslinjer er vejledningen til de etiske retningslinjer.

Forslag om pixibog- om etik i fysioterapi.

Beskrivelse af de etiske retningslinjer bør ikke skrives som en vejledning.

Fysioterapeuterne skal læse de etiske retningslinjer som professionelle og ikke som lægfolk.

Rådet beder kommunikationsafdelingen om at komme med et forslag til kommunikation af de etiske retningslinjer. Skal være klar til fagkongressen og i anledning af 100 års jubilæet.

Rådet foreslog, at når sekretariatet har arrangementer, så stiller rådets medlemmer gerne op.

5. Forberedelse af workshop på Fagkongressen

Dorthe Birkmose har sagt ja til at komme og holde workshop på Fagkongressen. Rådet foreslog følgende etiske problemstillinger og dilemmaer, som Dorthe kan tage udgangspunkt i:

1. Øget pres og travlhed i sundhedsvæsenet – hvordan med nærværet og væren tilstede i den konkrete situation?
2. Hvordan formår fysioterapeuter at være nærværende og tilstede i den pressede behandlerrelation?
3. Hvordan med det psykiske arbejdsmiljø? Hvordan sikre det for fysioterapeuten?
4. Er der gruppedynamik i den "ikke-nærværende" behandler-patientrelation?
5. Hvor kommer "den ikke-nærværende" kultur fra?
6. Er det kvindenormer ("hønsegård"), der hersker?
7. Er der kønsforskelle?
8. Hvad siger din egen undersøgelse? (Når gode mennesker handler ondt)
9. Er det kulturbestemte normer, der hersker i forskellige kontekster, afhængigt af speciale, faggruppe? Smitter det og hvordan får vi brudt med det?
10. Mødet med mennesket, hvilke konsekvenser har det for vores relation, at se patienten hvor han er? Hvornår er Jens en diagnose?- det har en konsekvens for vores relation med patienten.
11. Ulighed på patientniveau- bedre stillede patienter får bedre behandling- svært ikke at være påvirket af

dette som fysioterapeut. Forskellige standarder i forskellige kommuner.

12. Mænd og kvinder- får mænd en bedre behandling end kvinder?
13. Gamle og unge- hvordan behandler vi de gamle- er aldersperspektivet grundlag for ulighed i behandling?
14. Ressourceknaphed giver vanskelige arbejdsforhold, arbejdsopgaverne er så store, at vi må arbejde i fritiden og hvad gør det ved mennesker? Det er ikke comme il faut at sige "det er bare et arbejde"- et stort dilemma indenfor faget
15. Fysioterapeutens rummelighed ift at arbejde evidensbaseret og/eller evidensinformeret – vi skal ikke fravælge noget fordi det ikke er evidensbaseret, virkeligheden er mere kompliceret
16. Hvis der ikke findes onde mennesker, findes der så heller ikke gode mennesker?
17. Er vi systemets lakajer og er vi til fals for systemet? Dømmer vi mennesker ubevidst?

I forbindelse med oplæg på fagkongressen er Brian kontaktperson for Dorthe Birkmose.

Sekretariatet vender tilbage med økonomi ift. fagkongressen.

6. Danske Fysioterapeuters 100 års jubilæum til næste år

Etisk råd vil gerne bidrage til Danske Fysioterapeuters jubilæum. Rådet drøftede hvilke temaer, der kan bidrages med og hvorledes der kan bidrages, herunder hvilke kanaler, der kan anvendes.

Der var følgende forslag:

- Arrangementer v/etisk råd koblet op på andet arrangement, eksempelvis i øst og vest eller regionale arrangementer- Brian hører regionsformændene ad om kommende arrangementer.
- På et arrangement kunne der være oplæg ved Per Revstedt, Malmø eller Jacob Birkler.
- Pjece eller lignende, som kan kombineres med andre kanaler (FB, fysio)
- "Etik i fysioterapi igennem 100 år"- hvordan har det udviklet sig? -artikel i Fysioterapeuten eller andet

7. Eventuelt og aftale om nyt møde

2 møder i 2018 er aftalt til:

22. januar 2018 kl. 10-15

23. maj 2018 kl. 10-15

Kalenderadvis er afsendt og begge møder afholdes i Danske Fysioterapeuter.

Referat fra både april og november-mødet i etisk råd vil blive sendt til hovedbestyrelsens orientering.

Forslag til emner på møder:

"Etnicitet"- kommer på til næste møde. Lektor Dorthe Nielsen, Indvandrermedicinsk Klinik, OUH foreslås som oplægsholder. Helle sender kontaktoplysninger.

"Hvad er fysioterapi i dag - i forhold til de sidste 100 år"- "hvad er den gode fysioterapi?" "Hvad bestemmer hvad den "gode" fysioterapi er?"- dette emne bliver konkretiseret yderligere ved kommende møde.